

روند

مجموعه مقالات، تحلیل ها و اخبار جهانی

مرتبط با مواد مخدر

و جرایم هم پیوند

دی ماه ۱۳۹۷

چکیده :

➤ **گزارش کشت و تولید مواد افیونی در افغانستان در سال ۲۰۱۸ :** میانگین سطح کشت از ۳۲۸ هزار هکتار در سال ۲۰۱۷ به میانگین ۲۶۳ هزار هکتار در سال ۲۰۱۸ کاهش یافته است. بعبارت دیگر، میانگین سطح کشت در سال ۲۰۱۸ نسبت به ۲۰۱۷ حدود ۶۵۰۰۰ هکتار (۲۰٪) کاهش نشان می دهد. این کاهش در مناطق شمالی حدود ۲۴۰۰۰ هکتار (۵۶٪)، غربی حدود ۲۳۲۰۰ هکتار (۴۳٪) و جنوبی حدود ۱۵۰۰۰ هکتار (۸٪) گزارش شده است. دلیل اصلی کاهش شدید در مناطق شمالی و غربی اثرات منفی ناشی از خشکسالی بوده است. با این وجود، عمده ترین مناطق جغرافیایی سطح کشت در افغانستان در سال ۲۰۱۸ عبارتند از: منطقه جنوبی (۶۹٪)، منطقه غربی (۱۲٪)، منطقه شرقی (۸٪)، منطقه شمالی (۷٪) و منطقه شمال شرقی و مرکزی (۴٪). عمده ترین ولایات تحت کشت: گرچه در ۲۴ ولایات کشت خشخاش گزارش شده است، لیکن مناطق اصلی کشت عبارتند از هلمند (عمده ترین منشاء کشت و تولید غیر قانونی مواد افیونی در کشور)، قندهار، ارزگان و ننگرهار.

➤ **وضعیت مواد مخدر در کشورهای جهان در سال ۲۰۱۸ :** در این بخش، گزارش های ترجمه شده آزاد از وضعیت مواد مخدر، در تعدادی از کشورها، از حیث سیاست ها و برنامه های کشورها در زمینه مبارزه با مواد مخدر به همراه الگوهای مصرف پیرامون کشورهای کانادا، اکوادور، ازبکستان، بولیوی، جمهوری آذربایجان و آکادمی های بین المللی مقابله ای برگرفته از گزارش استراتژی کنترل مواد مخدر بین المللی ایالات متحده آمریکا سال ۲۰۱۸، ارائه می گردد.

➤ **نگاهی بر راهبرد کنترل بین المللی مواد مخدر افغانستان (بخش اول):** افغانستان، کمافی السابق منبع اصلی تولید مواد مخدر غیرقانونی در جهان است. در حال حاضر شورش و فساد گسترده چالش های، عمده ای را برای تلاش های دولت مرکزی به منظور ایجاد امنیت اجتماعی و اقتصادی لازم و کنترل قاچاق مواد مخدر به وجود آورده است. بر اساس ارزیابی دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد و وزارت مبارزه با مواد مخدر افغانستان، برآورد کل منطقه زیر کشت خشخاش در افغانستان برای سال ۲۰۱۷ تقریباً ۳۲۸۳۰۴ هکتار بوده که تقریباً ۹۰۰۰ تن تریاک خام است. این نشان دهنده افزایش ۶۳ درصدی کشت در منطقه و ۸۸ درصد تولید در طول سال گذشته است. داده های اولیه دولتی ایالات متحده آمریکا بیانگر یک روند مشابه است. تریاک افغانستان، در آن کشور و کشورهای همجوار به منظور صادرات به طور معمول به هروئین یا مرفین تبدیل شده است. یک رابطه همزیستی میان شورش و قاچاق مواد مخدر وجود دارد.

➤ **وضعیت مواد مخدر در کشورهای جهان در سال ۲۰۱۸:** در این بخش، گزارش های ترجمه شده آزاد از وضعیت مواد مخدر، در تعدادی از کشورها، از حیث سیاست ها و برنامه های کشورها در زمینه مبارزه با مواد مخدر به همراه الگوهای مصرف پیرامون کشورهای ایتالیا، پرتغال و کوبا برگرفته از گزارش استراتژی کنترل مواد مخدر بین المللی ایالات متحده آمریکا سال ۲۰۱۸، ارائه می گردد.

فهرست :

- ۲ چکیده :
- ۳ فهرست :
- ۴ گزارش کشت و تولید مواد افیونی در افغانستان در سال ۲۰۱۸
- ۱۱ وضعیت مواد مخدر در کشورهای جهان در سال ۲۰۱۸
- ۱۱ ۱. وضعیت مواد مخدر در کشور کانادا ✓
- ۱۴ ۲. وضعیت مواد مخدر در کشور اکوادور ✓
- ۱۵ ۳. وضعیت مبارزه با مواد مخدر در ازبکستان ✓
- ۱۶ ۴. وضعیت مواد مخدر در کشور بولیوی ✓
- ۱۸ ۵. وضعیت مواد مخدر در جمهوری آذربایجان ✓
- ۱۹ ۶. آکادمی های بین المللی مقابله ای ✓
- ۲۲ نگاهی بر راهبرد کنترل بین المللی موادمخدر افغانستان (بخش اول)
- ۲۵ وضعیت مواد مخدر در کشورهای جهان در سال ۲۰۱۸
- ۲۵ ایتالیا
- ۲۷ پر تغال
- ۲۹ کوبا

گزارش کشت و تولید مواد افیونی در افغانستان در سال ۲۰۱۸

منبع: دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد (UNODC)

تاریخ انتشار: نوامبر ۲۰۱۸ برابر با آذرماه ۱۳۹۷

یافته های کلیدی

سال ۲۰۱۸	تغییر از ۲۰۱۷	سال ۲۰۱۷	
۲۶۳۰۰۰ (۲۴۲۰۰۰-۲۸۳۰۰۰)	-%۲۰	۳۲۸۰۰۰ هکتار (۳۰۱۰۰۰-۳۵۵۰۰۰)	کشت خالص خشخاش (بعد از امحاء)
۱۰	٪۰	۱۰	تعداد ولایات عاری از کشت
۲۴	٪۰	۲۴	تعداد ولایات تحت تاثیر از کشت
۴۰۶ هکتار	-%۴۶	۷۵۰ هکتار	امحاء
۲۴,۴ کیلو گرم بازاء هر هکتار	-%۱۱	۲۷,۳ کیلو گرم بازاء هر هکتار	میانگین تولید محصول تریاک
۶۴۰۰ تن (۵۶۰۰-۷۲۰۰)	-%۲۹	۹۰۰۰ تن (۸۰۰۰-۱۰۰۰۰)	تولید بالقوه تریاک
۷۶ دلار امریکا بازاء هر کیلو گرم	-%۴۲	۱۳۱ دلار امریکا بازاء هر کیلو گرم	میانگین قیمت سر مزرعه تریاک تازه در زمان برداشت
۹۴ دلار امریکا بازاء هر کیلو گرم	-%۳۹	۱۵۵ دلار امریکا بازاء هر کیلو گرم	میانگین قیمت سر مزرعه تریاک خشک
۰,۶ میلیارد دلار امریکا	-%۵۶	۱,۴ میلیارد دلار امریکا	مجموع ارزش سر مزرعه تولید تریاک

تفسیر جدول:

میانگین سطح کشت از ۳۲۸ هزار هکتار در سال ۲۰۱۷ به میانگین ۲۶۳ هزار هکتار در سال ۲۰۱۸ کاهش یافته است. بعبارت دیگر، میانگین سطح کشت در سال ۲۰۱۸ نسبت به ۲۰۱۷ حدود ۶۵۰۰۰ هکتار (۲۰٪) کاهش نشان می دهد. این کاهش در مناطق شمالی حدود ۲۴۰۰۰ هکتار (۵۶٪)، غربی حدود ۲۳۲۰۰ هکتار (۴۳٪) و جنوبی حدود ۱۵۰۰۰ هکتار (۸٪) گزارش شده است. دلیل اصلی کاهش شدید در مناطق شمالی و غربی اثرات منفی ناشی از خشکسالی بوده است.

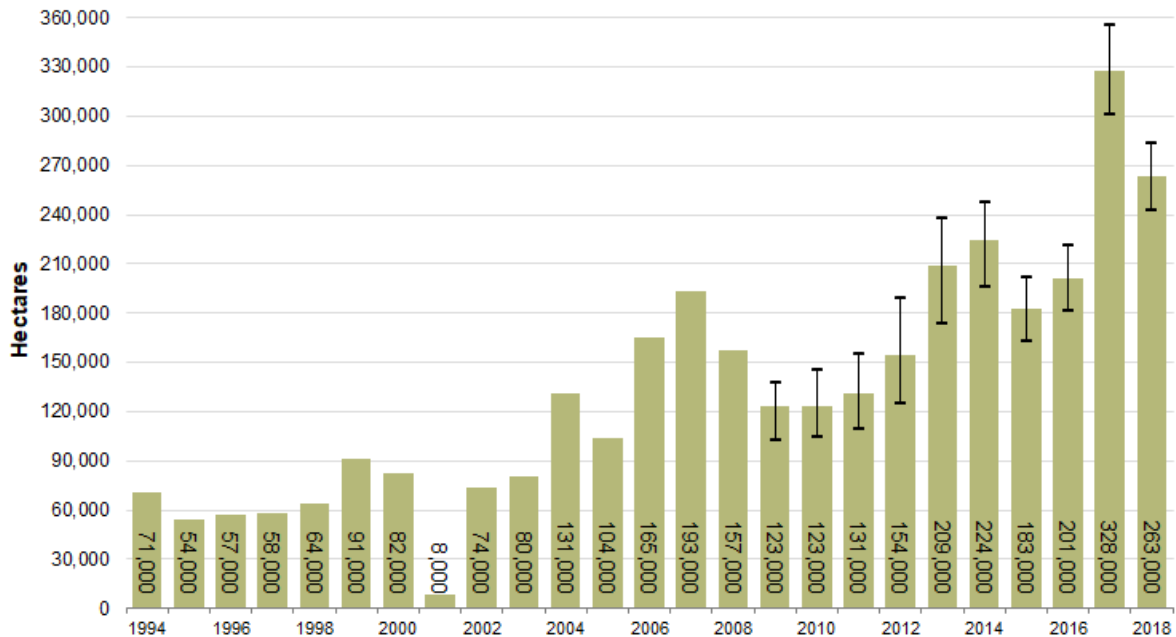
با این وجود، عمده ترین مناطق جغرافیایی سطح کشت در افغانستان در سال ۲۰۱۸ عبارتند از: منطقه جنوبی (۶۹٪)، منطقه غربی (۱۲٪)، منطقه شرقی (۸٪)، منطقه شمالی (۷٪) و منطقه شمال شرقی و مرکزی (۴٪).

عمده ترین ولایات تحت کشت: گرچه در ۲۴ ولایات کشت خشخاش گزارش شده است، لیکن مناطق اصلی کشت عبارتند از هلمند (عمده ترین منشاء کشت و تولید غیر قانونی مواد افیونی در کشور)، قندهار، ارزگان و ننگرهار.

ولایات عاری از کشت: در سال ۲۰۱۸ همانند سال گذشته، در تعداد ۱۰ ولایات هیچ کشت خشخاش گزارش نشده است. با این توضیح که نورستان عاری از کشت و ولایت تخار مجدداً تحت تاثیر کشت خشخاش قرار گرفته است. ضمناً، کشت در بلخ از ۱۲۱۰۰ هکتار به ۸۵۰۰ هکتار. در جوزجان از ۳۲۰۰ هکتار به ۳۳۸ هکتار و در بادغیس از ۲۴۷۰۰ هکتار به ۶۹۷۰ هکتار نسبت به سال ۲۰۱۷ کاهش یافته است. بعبارت دیگر، سطح کشت در بلخ حدود ۳۰٪، در جوزجان حدود ۹۰٪ و در بادغیس حدود ۷۲٪ کاهش نشان می دهد.

امحاء کشت: در سال ۲۰۱۸، حدود ۴۰۶ هکتار کشت خشخاش در چهار ولایات امحاء شد این رقم ۷۵۰ هکتار در ۱۴ ولایات در سال گذشته بوده است. لازم به توضیح است در سال ۲۰۱۸ در عملیات های امحاء تعداد ۵ نفر جان خود را از دست دادند و ۲ نفر مجروح شدند.

جدول کشت تریاک در افغانستان: سال ۱۹۹۴ - ۲۰۱۸

تولید بالقوه محصول تریاک در افغانستان در سال ۲۰۱۸ کاهش یافته و سبب خواهد شد تا میزان تولید هروئین نیز کاهش یابد.

در سال ۲۰۱۸ تولید بالقوه محصول تریاک ۶۴۰۰ تن برآورد می گردد که نسبت به سال قبل ۲۹٪ (۹۰۰۰ تن) کاهش نشان می دهد. دو دلیل اصلی این کاهش تولید عبارتند از:

- (۱) کاهش سطح کشت (حدود ۶۵۰۰۰ هکتار) و
- (۲) کاهش بازدهی و تولید بالقوه محصول (۲۴,۴ کیلو گرم در مقابل ۲۷,۳ کیلو گرم)

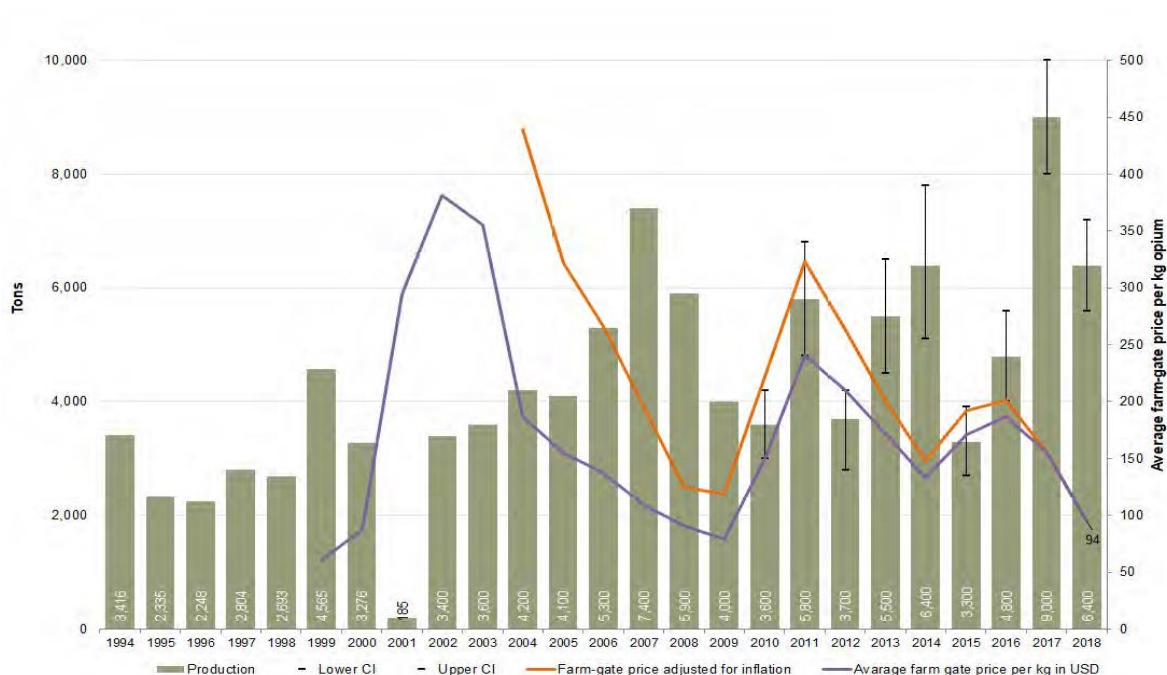
بازدهی محصول:

میزان برداشت محصول از هر هکتار ۲۴,۴ کیلوگرم در سال ۲۰۱۸ گزارش گردیده است که این میزان در سال ۲۰۱۷ حدود ۲۷,۳ کیلو گرم بوده است. بعبارت دیگر، بازدهی محصول نسبت به سال گذشته حدود ۱۱٪ کاهش نشان می دهد. کاهش بازدهی محصول در ولایات مرکزی، شرقی، شمالی و جنوبی به ترتیب ۴۷٪، ۲۹٪، ۱۹٪ و ۸٪ گزارش شده است که در مناطق غربی و شمال شرقی هیچ تفاوتی با سال قبل نداشته است. همچنان ۶۸٪ تولید کل کشور در جنوب افغانستان و ۱۱٪ در غرب، ۸٪ در شمال، ۸٪ در شرق و ۵٪ در مناطق شمال شرقی و مرکزی صورت می گیرد.

پس از کسر مقدار مصرف تریاک در منطقه افغانستان و کشورهای همجوار، برآورد می گردد که بین ۵۰۰۰ تا ۵۳۰۰ تن تریاک برای تولید هروئین در داخل و خارج از افغانستان در دسترس باشد. از این مقدار تریاک بطور بالقوه حدود ۶۱۰-۳۶۰ تن هروئین با کیفیت صادراتی (با درصد خلوص ۷۰-۵۰ درصد) یا ۳۰۰-۲۵۰ تن هروئین خالص تولید شود.

جدول تولید بالقوه محصول تریاک در افغانستان و میانگین قیمت سر مزرعه تریاک :

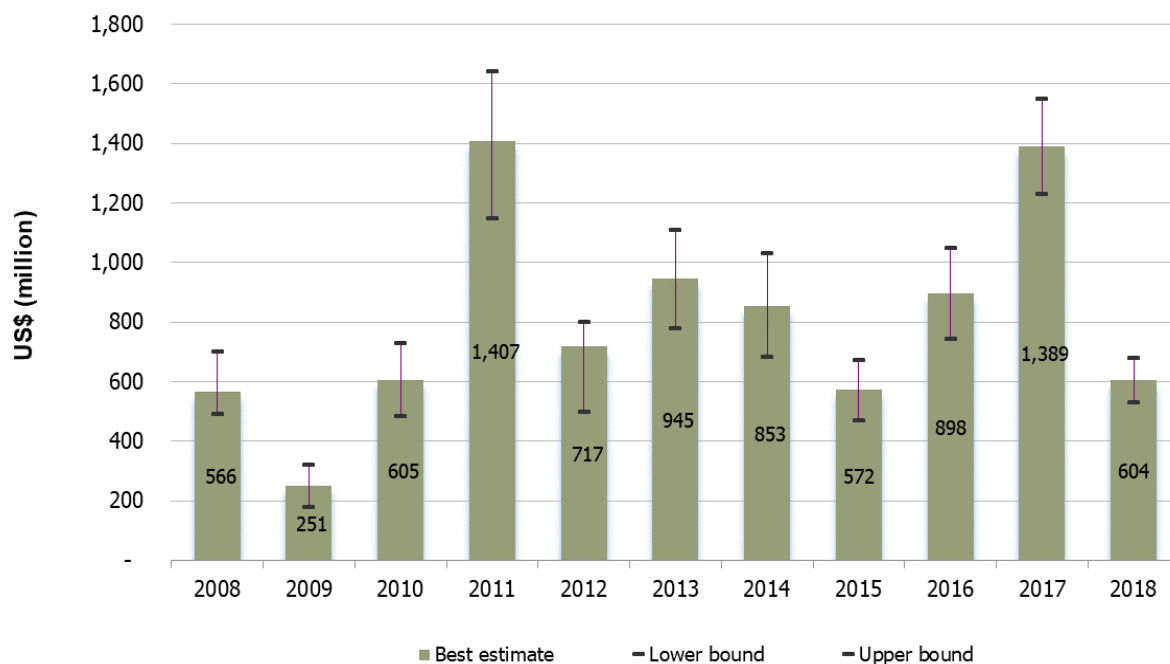
۱۹۹۴-۲۰۱۸

قیمت محصول:

برای دومین سال متوالی قیمت سر مزرعه تریاک خشک - در زمان برداشت - به میانگین ۹۴ دلار بازاء هر کیلوگرم افت پیدا کرد که از سال ۲۰۰۴ بی سابقه بوده است. بعبارت دیگر، درآمد تریاک خشک حدود ۵۶٪ نسبت به سال ۲۰۱۷ کاهش پیدا کرده است. افت شدید قیمت بر درآمد خشخاش کاران تاثیر می گذارد. درآمد آنها حدود ۶۰۴ میلیون دلار (۶۸۰-۵۳۰ میلیون دلار) برآورد می گردد که ۳٪ تولید ناخالص داخلی افغانستان را تشکیل می دهد.

جدول ارزش مالی سر مزرعه تولید تریاک در افغانستان ۲۰۰۸-۲۰۱۸ (میلیون دلار)

تجزیه و تحلیل نتایج

در سال ۲۰۱۸ بطور میانگین ۲۶۳۰۰۰ هکتار زیر کشت خشخاش گزارش شده است که در مقایسه با سال گذشته حدود ۲۰ درصد کاهش نشان می دهد. این کاهش را می توان به وقوع خشکسالی شدید در منطقه شمال و بخش های از منطقه غرب و احتمالاً به قیمت پایین و روند کاهشی قیمت در مناطقی که کمتر تحت تاثیر خشکسالی بود، نسبت داد. داده های سنجش از راه دور منطقه شمال و بادغیس (منطقه غربی) نشان می دهد که کاهش محصول کشت دیمی عمدتاً ناشی از کاهش نزولات آسمانی و بارش دیر وقت بوده است. همچنین مناطق تحت کشت آبی تحت تأثیر کمبود بارش باران بوده است. کاهش بارش برف در زمستان موجب محدود شدن دسترسی به آب در فصل بهار شده است. تأثیر خشکسالی در کشت خشخاش تریاک در منطقه جنوبی محدود بوده است. در این منطقه، کاهش کشت خشخاش می تواند به طور بالقوه با پایین بودن قیمت و افت مستمر قیمت تریاک ارتباط داشته باشد.

علیرغم کاهش قیمت ها و اشباع شدن ظاهری بازار تریاک، محصول تریاک به عنصر مهمی از اقتصاد افغانستان تبدیل شده است که معیشت بسیاری از افغانها را - خشخاش کاران، کارگران و فعالان در تجارت مواد مخدر غیر قانونی - تامین می کند. در مناطق روستایی، سهم قابل

توجهی از درآمد مردم از کشت خشخاش تریاک می باشد. علاوه بر زراعت خانگی، تریاک منبع تامین دستمزد روزانه بسیاری از کارگران محلی و مهاجران اجیر شده توسط کشاورزان تلقی می گردد. در سال ۲۰۱۷، درو علف هرز و کشت خشخاش تریاک، به عنوان مثال، معادل ۳۵۴۰۰۰ شغل تمام وقت را در مناطق روستایی ایجاد نمود.

در فقدان جایگزین کارآمد، بسیاری از جوامع، نه تنها کشاورزان، به درآمد حاصل از کشت خشخاش برای امرار معاش وابسته هستند. کشاورزان افغان ناگزیر از ترویج و توسعه کشت خشخاش - در مقیاس وسیع - حتی با نازل ترین قیمت هستند. این نشانگر درجه وابستگی و عدم وجود جایگزینی بهتر برای کشت خشخاش است.

بهبود مستمر محصولات کشاورزی نیز نقش مهمی دارد، از جمله استفاده از انرژی خورشیدی برای تقویت پمپ های آبیاری، کود و سموم دفع آفات، تا شاید سود آوری کشت خشخاش را حتی در شرایط نامساعد طبیعت و افت قیمت فراهم سازد. به نظر می رسد پانل های خورشیدی برای آبیاری، جایگزین پمپ های دیزلی، در بسیاری از مناطق شده اند. این پانل ها نیاز به یک سرمایه اولیه قابل توجهی دارد لیکن هزینه های جاری آن نسبت به پمپ های دیزلی پایین تر است.

با این حال، هیچ توضیحی برای این سطح افزایش کشت خشخاش تریاک وجود ندارد. عوامل مضاعف پیچیده و به لحاظ جغرافیایی متنوع هستند، بطوری که بسیاری از عناصر همچنان بر تصمیمات کشاورزان در زمینه کشت خشخاش تأثیر می گذارد. چالش هایی از جمله بی ثباتی سیاسی، عدم کنترل دولتی و امنیت و همچنین فساد در میان محرک های اصلی کشت غیرقانونی قرار دارند. عوامل اقتصادی اجتماعی نیز بر تصمیمات کشاورزان تأثیر می گذارد. فرصت های کم اشتغال، فقدان آموزش عالی و دسترسی محدود به بازارها و خدمات مالی همچنان به آسیب پذیری های کشاورزان برای کشت خشخاش کمک می کند.

چالش های آینده

استمرار سطح بالای کشت خشخاش در افغانستان، سبب چالش های متعدد و مضاعف برای این کشور، کشورهای همجوار و بسیاری از کشورهای دیگر که در مسیر ترانزیت و یا مقصد افیون افغانی هستند، می گردد. کشت چشمگیر خشخاش و قاچاق غیر قانونی مواد مخدر احتمالاً به بی ثباتی، شورش و تامین مالی برای گروه های تروریستی در افغانستان ادامه خواهد

داد. هروئین با کیفیت بالا و قیمت پایین به بازارهای مصرف کننده در سراسر جهان و با افزایش مصرف و تبعات منفی احتمالی، گسترش خواهد یافت.

مقابله با مساله مواد مخدر در افغانستان همچنان یک مسئولیت مشترک است. فقط سهم ناچیزی از درآمد حاصل از کشت و قاچاق مواد مخدر، در افغانستان باقی می ماند. کاهش ارزش مالی تولید بالقوه تریاک در سال جاری در افغانستان به این معنی است که کشاورزان افغان پول کمتری برای خرید مواد غذایی، تامین هزینه های پزشکی و خرید نیازهای روزانه در دسترس خواهند داشت. چنانچه هیچ محصول قانونی جایگزین برای کمک به افغانستان و جمعیت فقیر روستانشین برای مقابله با چالش های اقتصادی و اجتماعی فراهم نباشد، پیامدهای منفی کنونی تولید مواد مخدر در مقیاس بزرگتر تقویت خواهد شد.

این اقتصاد غیرقانونی، که در بسیاری از ولایات جوامع روستایی را تحت تاثیر قرار داده و بسیاری از آنها را به درآمد حاصل از کشت خشخاش وابسته ساخته است، توسعه اقتصاد قانونی را محدود خواهد کرد و به طور بالقوه بر گسترش فساد دامن خواهد زد. اگر قیمت ها همچنان کاهش یابد، وضعیت وخیم کنونی کشاورزان، برای گسترش بیشتر منطقه تحت کشت خشخاش وخیم تر خواهد شد. استمرار دسترسی به تریاک و هروئین ارزان قیمت در کشور ممکن است بر مصرف مواد مخدر، هزینه های اجتماعی و اقتصادی مصرف کنندگان مواد مخدر، خانواده آنها و جامعه در کل تاثیر گذارد.

در حالی که تولید تریاک در مقایسه با سال گذشته به میزان قابل توجهی کاهش یافته است، هنوز هم در سطح بالایی قرار دارد و میلیاردها دلار از تبدیل تریاک به هروئین و قاچاق آن به بازارهای عمده مصرف، عمدتاً در اروپا و آسیا - تولید خواهد شد. مضاف، تبدیل تریاک به هروئین به احتمال زیاد سبب افزایش قاچاق پیش سازها و انحراف آنها از بازارهای بین المللی به مقصد افغانستان برای ساخت هروئین خواهد شد. برای حمایت از حکومت افغانستان در تلاش برای مقابله با کشت محصول غیر قانونی، استمرار تجزیه و تحلیل و رصد پیوند بین حاکمیت قانون، کشت، تولید و قاچاق مورد نیاز است. علاوه بر این، در مورد تغییرات در مسیرهای قاچاق مواد افیونی، و کشورهای مقصد به اطلاعات بیشتری لازم است، از جمله اطلاعات مربوط به مصرف و قیمت ها، تا بتوان در مورد پیامدهای احتمالی و ملاحظات سیاسی برای افغانستان و برای جامعه جهانی از ادامه تولید بالای تریاک تصمیم گرفت.

وضعیت مواد مخدر در کشورهای جهان در سال ۲۰۱۸

در این بخش، گزارش های ترجمه شده از وضعیت مواد مخدر، در تعدادی از کشورها، از حیث سیاست ها و برنامه های کشورها در زمینه مبارزه با مواد مخدر به همراه الگوهای مصرف پیرامون کشورهای کانادا، اکوادور، ازبکستان، بولیوی، جمهوری آذربایجان و آکادمی های بین المللی مقابله ای برگرفته از گزارش استراتژی کنترل مواد مخدر بین المللی ایالات متحده آمریکا سال ۲۰۱۸، ارائه می گردد.

ضمناً اضافه می نماید؛ هدف از ترجمه این گزارش، اطلاع رسانی از وضعیت مواد مخدر در این کشورها بوده و لذا این اقدام لزوماً به منزله تایید مفاد این گزارش ها نمی باشد.

۱. وضعیت مواد مخدر در کشور کانادا

در سال ۲۰۱۷ میلادی دولت کانادا به مبارزه با تولید، توزیع و مصرف مواد مخدر غیر قانونی ادامه داده است. کانادا یکی از عرضه کنندگان اکستاسی، ماریجوانا، و فنتانیل و همچنین پیش سازهای فنتانیل به امریکاست. کشور کانادا و امریکا همکاری های گسترده ای در زمینه مبارزه با مواد مخدر از طریق تبادل اطلاعات و انجام عملیات مشترک دارند.

اعتبار مالی استراتژی مبارزه با مواد مخدر کانادا تقریباً ۴۳۰ میلیون دلار برای سال های ۲۰۱۷-۲۰۱۲ جهت برنامه های پیشگیری، درمان و اقدامات مقابله ای بوده است. علاوه بر آن، فعالیت های کنترلی در چارچوب این استراتژی، بودجه های قابل توجهی در سطح ایالت ها و سایر قلمروها به برنامه های پیشگیری و درمان اختصاص می یابد. در سال ۲۰۱۷، دو ایالت این کشور تصویب نمودند تا بر مراکز تزریق و واحدهای سیار نظارت داشته باشند. همچنین ونکور و اوتاوا تسهیلات مشابه و مقررات بهداشتی را تصویب کرده اند.

در آوریل سال ۲۰۱۷، وزارت دادگستری، قانونی را ابلاغ نمود که امکان دسترسی قانونی به حشیش را فراهم می نمود و کنترل منظمی بر تولید، توزیع و فروش از اول

ماه جولای ۲۰۱۸ اعمال خواهد شد که این سند در پارلمان در حال بررسی بوده و هنوز به قانون تبدیل نشده است.

شایان ذکر است که دولت هدف این سند را جلوگیری از دسترسی افراد جوان به حشیش اعلام نموده است و از این طریق از بهداشت عمومی حفاظت خواهد نمود.

در ماه جون سال ۲۰۱۷، وزارت بهداشت این کشور طرح اقدام در زمینه مبارزه با مواد مخدر را از طریق آموزش به شهروندان پیرامون خطرات مصرف مواد مخدر را در دستور کار قرار داد و روش های کاهش دسترسی غیر ضروری و همچنین درمان اپیویدها را تعقیب می نماید. در اوت سال ۲۰۱۷، وزارت بهداشت کانادا اعلام نمود مقررات جدیدی برای دسترسی جدید به کانابیس برای مقاصد پزشکی را جایگزین مقررات قبلی برای دادگاه های فدرال کرد که بر اساس این مقررات، به شهروندان کانادایی اجازه می دهد که مقدار محدودی از کانابیس را برای مصرف شخصی خود تولید نمایند و یا اینکه از شخصی که تعیین شده خریداری نماید.

کشور کانادا عضو کنوانسیون امریکایی در خصوص کمک متقابل قانونی در مسائل جنایی است و همچنین کنوانسیون علیه فساد و دولت پادشاهی کانادا پلیس را بعنوان یک عضو در هیات بین المللی کنترل مواد مخدر تعیین نموده است. این کارگروه در برگیرنده پروژه ION (اقدام بین المللی علیه مواد روانگردان جدید) نیز می باشد.

-کاهش عرضه

کانادا اولین کشور منبع برای ماریجوانا و اکستاسی به مقصد امریکاست و مواد صنعتی و محرک های مت آمفتامین نیز به مقصد آسیا و استرالیا قاچاق می شود. اپیویدهای صنعتی از کشور کانادا به امریکا ترانزیت می گردد. در ضمن شواهدی از تمرکز عمده کشت و تولید مواد مخدر صنعتی در ایالت های کلمبیا و اوتاوا وجود دارد. تولید متا مفاستامین در مقیاس کلان در کانادا همچنان استمرار دارد. منطقه امریکای جنوبی به عنوان منبع اول برای قاچاق کوکائین به مقصد کاناداست که البته بخشی از آن به کشور امریکا ترانزیت می شود و این در حالی است که کشور افغانستان منبع اولیه و اصلی برای قاچاق هروئین به مقصد کانادا می باشد. مقامات کانادایی افزایش قاچاق فنتانیل از طریق پست از کشور چین به آن کشور را گزارش

نموده اند و کشفیات اخیر در مقیاس چند کیلوگرم فنتانیل و... بشکل پودر بیانگر آن است که این مواد بطور فزاینده در داخل کشور ساخته می شوند. دولت کانادا آماری از کشفیات این مواد را در سال ۲۰۱۷ گزارش نموده است.

- اطلاعات عمومی، پیشگیری و درمان

وزارت بهداشت کانادا هر ساله تقریباً ۱۵/۷ میلیون دلار بودجه برای طرح اقدام در زمینه درمان و پیشگیری از مواد مخدر اختصاص می دهد که با استفاده از این بودجه، تعداد ۴۷ پروژه در زمینه تهیه دارو و برنامه های درمان و بازتوانی اعتیاد بر مبنای ابتکارات مبتنی بر شواهد در حوزه های ارتقاء بهداشت، پیشگیری، کاهش آسیب و درمان را تحت حمایت قرار می گیرند.

دولت کانادا از ابتکارات متعدد در حوزه کاهش آسیب از جمله نظارت بر محیط های مصرف، استفاده از داروی نالترکسون حمایت می کند. بین سال های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷، وزارت دادگستری کانادا تقریباً ۱۰/۶ میلیون دلار برای ارزیابی سالانه درمان اعتیاد تخصیص داده و بعنوان یک متد و روش موثر و اثربخش از آن بهره می گیرد.

اغلب اطلاعات جدید بیانگر شیوع مصرف کانابیس در میان کانادایی هایی است که این میزان در سال ۲۰۱۳، حدود ۱۱ درصد بوده است که این میزان کمی بیش از آمار سال ۲۰۱۲ می باشد و کمی کمتر از آمار سال ۲۰۰۴ می باشد. طی سال های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ مصرف سایر مواد مخدر غیر قانونی همچون اکستاسی نیز حدود ۲ دهم درصد باقیمانده و تا حدودی ثابت بوده است. از سال ۲۰۱۴، در این کشور مصرف هرئین گزارش نشده است و احتمالاً در ژانویه سال ۲۰۱۸ اطلاعات جدیدی در این رابطه در دسترس خواهد بود.

براساس گزارش هیات بین المللی کنترل مواد مخدر (INCB) سازمان ملل متحد کشور کانادا اولین و بزرگترین درصد از نسخه های داروهای مخدری دنیا را به خود اختصاص داده است و در سال ۲۰۱۳، ۱۵ درصد از کانادایی ها که سنی بین ۱۵ سال و یا بیشتر داشته اند، از این نسخ استفاده نموده اند. اما میزان مصرف اپیوئیدها از سال ۲۰۱۳ کاهش داشته است.

- فساد

کشور کانادا دارای سیاست ها، قوانین و مقررات خیلی محکم و جدی در زمینه مبارزه با فساد است و لذا گزارش های مبتنی بر وجود فساد گسترده در این کشور ارائه نشده است.

- اهداف ملی و همکاری دوجانبه

دولت های کانادا و امریکا از طریق توافقاتی که با یکدیگر امضاء نموده اند در زمینه جرائم گمرکی تبادل اطلاعات دارند. همچنین علاوه بر همکاری های گمرکی در زمینه معاضدت قضایی و استرداد مجرین نیز همکاری دارند. یک یادداشت تفاهم همکاری بلندمدت بین دو کشور امضاء شده که در چارچوب آن، در زمینه مسائل مرتبط با مواد مخدر نهادهای سطوح مختلف اعم از فدرال، ایالتی، محلی و ناحیه ای با یکدیگر همکاری و تعامل دارند و پلیس خدمات مرزی کانادا، پلیس های استانی و محلی و دیگر مسئولین مبارزه با مواد مخدر به مقابله با مواد مخدر غیر قانونی از طریق کمیته مشترک مشورتی و تیم های مشترک مرزی عمل می نمایند. ساختارهای مختلفی همچون کارگروه امنیت مرزی، تیم های یکپارچه کنترل مرزی و عملیات یکپارچه در مرزهای دریایی را ایجاد نموده اند که در نتیجه این همکاری ها، گاردهای ساحلی دو کشور در ده ماهه سال ۲۰۱۷ مقدار ۵/۲۵ تن کوکائین را کشف نموده اند.

دولت امریکا دارای همکاری گسترده ای در زمینه مبارزه با مواد مخدر با کشور کاناداست و دولت کانادا همواره خواهان همکاری جدی دولت امریکا در زمینه جلوگیری از دسترسی به مواد پیش سازهای شیمیایی و تجهیزات آزمایشگاهی برای استفاده و بهره برداری برای اعمال جنایی است.

۲. وضعیت مواد مخدر در کشور اکوادور

اکوادور در میان دو کشور که بعنوان بزرگترین تولید کنندگان کوکائین در جهان شناخته می شوند، واقع شده است. این کشور مسیر مهم برای ترانزیت مواد مخدر غیر قانونی می باشد. کوکائین و هروئین از کلمبیا و پرو از طریق مرزهای زمینی و مسیرهای دریایی برای توزیع در امریکا به این کشور قاچاق می شود. اگرچه این کشور تولید کننده مواد مخدر غیر قانونی نیست اما یک مسیر برای ترانزیت مواد

پیش سازهای شیمیایی جهت تولید و ساخت مواد مخدر شناخته می شود. کشور اکوادور بدلیل داشتن مرزهای نفوذپذیر و وجود فساد در ارتباط با فعالیت های جرائم سازمان یافته، آسیب پذیر می باشد. در عین حال، این کشور متعهد به مبارزه با قاچاق مواد مخدر بوده و پلیس، نیروی نظامی و دستگاه قضایی آن فاقد بودجه و منابع لازم برای مواجهه با چالش های جنایی فراملی می باشند.

اگرچه طی سال های اخیر، مصرف مواد مخدر در این کشور افزایش پیدا کرده اما امکانات بهداشت عمومی برای مقابله با تهدیدها نیز ناکافی می باشد. دولت اکوادور به خطرات و زیان های ناشی از قاچاق مواد مخدر و جرائم سازمان یافته در سرتاسر کشور آگاه است. بهر حال طی ده ماهه سال ۲۰۱۷، تعداد ۹۰۵۴ نفر در ارتباط با جرائم مرتبط با مواد مخدر دستگیر شده اند که این میزان، در مقایسه با تعداد ۱۰۱۸۱ نفر مدت مشابه سال ۲۰۱۶، به میزان ۱۱ درصد کاهش داشته است. در ماه می سال ۲۰۱۷، دبیرخانه فنی تلاش نمود آسیب های ناشی از مواد مخدر را کاهش دهد و طی نه ماهه سال ۲۰۱۷، دبیرخانه مذکور موفق شده مقدار ۱۰۵ تن مواد مخدر غیر قانونی را کشف نماید. در قانون اساسی جدید این کشور در سال ۲۰۱۸، سوء مصرف مواد مخدر دسته بندی شده و سوء مصرف بعنوان یک مسئله بهداشت عمومی شناخته شد و بر صلاحیت دولت برای طراحی و اجرای برنامه های پیشگیری و بازتوانی مصرف کنندگان مواد صنعتی تاکید گردیده است. دولت این کشور در آوریل سال ۲۰۱۶ تعدادی از قاچاقچیان را دستگیر نموده که ده نفر از قاچاقچیان دستگیر شده از اتباع اکوادور بوده اند.

۳. وضعیت مبارزه با مواد مخدر در ازبکستان

ازبکستان یک شاهراه جغرافیایی استراتژیک بین آسیای جنوبی و اروپا است. اساساً این کشور، یکی از مسیر ترانزیت مواد افیونی از مبداء کشور افغانستان می باشد. مسیرهای تجاری پرسابقه، ترانزیت این مواد افیونی را به روسیه و اروپا تسهیل می نماید. با توجه به اینکه در سراسر آسیای میانه، ارتباط قوی بین قاچاق مواد مخدر و تروریسم وجود دارد و گروههای افراطی اغلب از منافع حاصله از قاچاق مواد مخدر برای تضعیف تدریجی، بی ثباتی سیاسی و فساد نهادهای دولتی استفاده می نمایند. اگرچه دولت ازبکستان گامهایی مستقلی برای مبارزه با تجارت مواد مخدر برداشته، لیکن هنوز بشدت متکی به کمک های فنی و مالی دوجانبه و چندجانبه است.

همچون بسیاری از کشورها، مواد مخدر غیرقانونی مشکلات جدی در ابعاد اجتماعی، بهداشتی و انتظامی در ازبکستان بوجود آورده است. لذا مقابله با این مشکلات نیازمند تلاش‌های مستمر و یکپارچه توسط دولت ازبکستان و شرکای بین‌المللی آن است. علی‌رغم اینکه بنظر می‌رسد اراده سیاسی برای برخورد با مشکلات داخلی ناشی از مواد مخدر وجود دارد اما پیشرفت برنامه‌ها کند و دستخوش مقررات خشک اداری است.

در این کشور چهار آژانس با اختیارات مشخص مرکب از وزارت کشور (MVD)، سرویس امنیت ملی (NSS)، کمیته کشوری گمرکات و دفتر دادستانی کل، مسئولیت مبارزه با مواد مخدر را بر عهده دارند. وزارت کشور بر روی جرائم داخلی متمرکز است، سرویس امنیت داخلی (که شامل یگان‌های مرزبانی می‌شود) علاوه بر نقش اطلاعاتی خود، با جرائم سازمان‌یافته بین‌المللی برخورد می‌نماید و گمرکات نیز در مرز فعال است. دفتر امور مبارزه با مواد مخدر نیز در صدد ایجاد تعامل گسترده بین آژانس‌های مقابله‌ای یادشده می‌باشد.

طی شش ماهه سال ۲۰۱۷، نیروهای مبارزه با مواد مخدر این کشور با تعداد ۲۹۹۵ مورد جرم مرتبط با مواد مخدر برخورد داشته‌اند که در این اقدامات، مقدار ۱۰۸۸ کیلوگرم مواد مخدر غیر قانونی کشف کرده‌اند که از این میزان، ۷۹۹ کیلوگرم تریاک، ۲۵۱ کیلوگرم کانابیس، ۶۰ کیلوگرم حشیش، ۱۰ کیلوگرم هرئین و ۳۴۹ گرم نیز مواد روانگردان جدید (NPS) ها بوده است.

۴. وضعیت مواد مخدر در کشور بولیوی

بر اساس ارزیابی‌های دولت امریکا و دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد، کشور بولیوی بزرگترین منبع تولید کوکا در سطح جهان بوده و یکی از مسیرهای عمده ترانزیت کوکائین به مقصد کشور پرو می‌باشد.

طبق برآورد دولت امریکا کشت کوکا در این کشور از یکهزار هکتار در سال ۲۰۱۵ به ۳۷۵۰۰ هکتار در سال ۲۰۱۶ رسیده است و این در حالی است که برآوردهای دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد آنرا به میزان ۲۹۰۰ هکتار تخمین زده است. کشور بولیوی کنترل موثر و کافی برکشت کوکا در داخل ندارد و اغلب کوکائین تولید شده در این کشور به کشورهای امریکای لاتین خصوصاً برزیل و آرژانتین برای

مصرف داخلی و یا به غرب آفریقا و اروپا ترانزیت می شود و بخشی از آن هم به امریکا قاچاق می شود.

در مارس سال ۲۰۱۷، آقای مارلوس رئیس جمهوری این کشور قانون جدید مواد مخدر را به جای قانون کنترل کوکا و داروهای تحت کنترل سال ۱۹۸۸ اعلام نمود و علاوه بر آن، افزایش کشت کوکا را از ۱۲۰۰۰ هکتار به ۲۲۰۰۰ هکتار افزایش داد.

بر اساس یک مطالعه مشترک توسط دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل و Conaltid (که بودجه آن از طریق اتحادیه اروپا تامین گردید) میزان مصرف در میان جمعیت دانشجویان و دانشگاهیان ۶/۱ درصد طی سال گذشته بوده که ۵ درصد از این دانشجویان، مصرف ماریجوانا، ۸ درصد ال اس دی و ۴ دهم درصد نیز کوکائین داشته اند. در اکتبر سال ۲۰۱۷، UNODC اتحادیه اروپا و Conaltid یک طرحی را به منظور جلوگیری از سوء مصرف مواد مخدر با تمرکز بر والدین، کارمندان، کارگران بهداشتی، آموزگاران و تصمیم گیرندگان انجام شد. تقریباً ۸۰ درصد از مراکز درمان و بازپروری در کشور بولیوی، مطابق با استراتژی دولت برای سال های بین ۲۰۲۰-۲۰۱۶ اداره می شود.

یکی از مسائل سیاست رسمی کشور بولیوی عدم تشویق و یا تسهیل فعالیت غیر قانونی مرتبط با قاچاق مواد مخدر است. به هر حال مارلوس رئیس جمهوری این کشور، در سال ۲۰۱۷ سیستم قضایی و پلیس این کشور را ادغام و همچنین در خصوص مبارزه با فساد سازمان شفافیت را منحل و مسئولیت های آنرا به وزارت دادگستری محول نمود. در سال ۲۰۱۵ تعداد ۶۹۰ نفر از افسران پلیس این کشور در رابطه با مسئله فساد، مورد بازجویی قرار گرفتند.

کشور بولیوی بیشترین کمک مالی خارجی را برای مقابله با مواد مخدر از اتحادیه اروپا دریافت می کند و اتحادیه اروپا اخیراً برنامه سه ساله کمک به این کشور را با بودجه ۵۰ میلیون دلار اجرایی نموده است. همچنین یک بودجه اضافی به مبلغ ۱۰ میلیون دلار با حمایت UNODC برای کنترل مواد مخدر و کمک های فنی از طریق یک قرارداد پیمانکاری دریافت نموده است. دولت بولیوی همواره فعالیت های کارتل های خارجی را در درون سرزمین هایش انکار می نماید اما به حضور نمایندگان کارتل ها اذعان دارد.

دولت بولیوی و امریکا عضو پیمان ریشه کنی کوکا در سال ۱۹۹۵ هستند که براساس این پیمان، متعهد شده اند تا شهروندانی که در جرایم مشهود و جدی از جمله قاچاق مواد مخدر درگیر هستند را مسترد نمایند. بولیوی و امریکا با یکدیگر پیمان همکاری و معاضدت قضایی دارند و در قالب قراردادهای دوجانبه می توانند، درخواست کمک نمایند.

۵. وضعیت مواد مخدر در جمهوری آذربایجان

کشور آذربایجان در سواحل دریای خزر واقع شده و یکی از مسیرهای قاچاق مواد مخدر می باشد. همچنان این کشور بعنوان یک کشور ترانزیتی برای قاچاق مواد مخدر غیر قانونی از مبدا آسیای جنوب غربی به بازارهای مصرف در فدراسیون روسیه و اروپاست. عمده ترین مواد مخدر ترانزیتی از این کشور از منشاء افغانستان عبارتند از؛ هروئین، روانگردان ها و پیش سازهای شیمیایی که از طریق دریا (ترکمنستان) و یا از طریق زمین (جمهوری اسلامی ایران) وارد این کشور می شوند. دولت آذربایجان تنها بر ظرفیت جلوگیری از طریق مرزهای زمینی خود با جمهوری اسلامی ایران تاکید دارد و از فساد نیروهای قومی ارمنستان در قره باغ و محاصره قلمرو آذربایجان و همچنین از ایجاد بی ثباتی در مرزهای بین المللی ابراز نگرانی می نماید. دولت آذربایجان مدعی است که قلمروهای تصرفی یادشده محل کشت و تولید مواد مخدر غیر قانونی است. وزارت کشور آذربایجان گزارش نموده که از بررسی ۲۳۷۳ مورد اقدامات جنایی مرتبط با موضوع مواد مخدر، ۹۷۸ مورد آن، فروش مواد مخدر غیرقانونی بوده است که در نتیجه این بررسی ها، تعداد ۱۹۵۵ نفر محکوم شده اند که از افراد محکوم شده، ۱۷۲۶ نفرشان بیکار بوده و در موسسات آموزشی ثبت نام نکرده بودند. همچنین سرویس های امنیتی آذربایجان گزارش داده اند که طی سه ماهه این دوره، تعداد ۱۷۳ تن خشخاش شناسایی و نابود کرده اند و همچنین سرویس های امنیتی گزارش داده اند که طی مدت مشابه ۱۸۰ کیلوگرم هروئین و ۱۷۴ کیلوگرم تریاک را کشف کرده اند و میزان هروئین کشف شده در سال ۲۰۱۶ قابل توجه بوده است. طی پنج ماهه سال ۲۰۱۷ نیز تقریباً ۱/۷ تن کشف گزارش کرده اند و دولت آمریکا برای تقویت پروژه های امنیت مرزی این کشور تامین اعتبار نموده تا این کشور بتواند جرائم فراملی را کاهش دهد.

آژانس مبارزه با مواد مخدر آذربایجان فعالیت های مشترکی را با دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل (UNODC) از طریق مرکز هماهنگی و اطلاعات آسیای مرکزی (کاریک)، سازمان گمرکات جهانی و سایر ترتیبات منطقه ای و جهانی اجراء می نماید.

۶. آکادمی های بین المللی مقابله ای

آکادمی های بین المللی مقابله ای سه هدف اصلی یعنی ظرفیت سازی برای شرکای خارجی، متوقف کردن جرم قبل از آن که برکشور امریکا اثر بگذارد و همچنین تمرکز شرکاء به سرتاسر مرزهای ملی در مناطق با اهمیت جهان را تعقیب می نمایند. این آکادمی ها، بخش مهمی از وساطت و میانجیگری تلاش امریکا برای مقابله با سازمان های اجتماعی فراملی را بر عهده دارد.

از زمان افتتاح اولین آکادمی بین المللی مقابله ای در شهر بوداپست در سال ۱۹۹۵، برنامه ها ارتقاء داشته و تسهیلات شش گانه را در سرتاسر جهان فراهم نموده و از این طریق، تقریباً تعداد ۷۰ هزار دانشجو از کشورهای آفریقایی، آسیایی و اروپایی و همچنین از سرتاسر امریکای لاتین این آموزش ها را دریافت نموده اند.

برنامه های آکادمی بین المللی مقابله ای هر ساله حدود ۱۵۰ دوره آموزشی برگزار می نماید و این برنامه یک سلسله ابتکارات همچون دوره های آموزشی مقابله با فساد، مقابله با خشونت و افراط گرایی و نشست های اجرایی در زمینه مقابله با سازمان های جنایی فراملی و این آموزش در بردارنده توسعه و گسترش مهارت ها و تکنیک های تخصصی در زمینه های مقابله ای همچون مقابله با مواد مخدر، بررسی اقدامات پولشوئی و جرایم، بررسی جرائم رایانه ای، کنترل مرز و مقابله با کلیه اشکال قاچاق از جمله اسلحه، حیوانات وحشی و قاچاق انسان را در بر می گیرد. آکادمی بین المللی مقابله ای همچنین با افسران عالی رتبه و مدیران در خصوص اصول رهبری و مدیریت موثر و اثر بخش فعالیت می نماید. آکادمی بین المللی مقابله ای به شبکه گسترده ای از فارغ التحصیلان برای تبادل اطلاعات کمک می نماید.

▪ آفریقا:

آکادمی بین المللی مقابله ای گابن در سال ۲۰۰۱ و مرکز آموزش منطقه ای نیز در شهر کراال در سال ۲۰۱۲ افتتاح گردید. آکادمی بین المللی مقابله ای دوره های آموزشی چند هفته ای را در زمینیه رهبری و توسعه بصورت سالانه و همچنین دوره های تخصصی برای پلیس و دیگر مقامات کیفری برگزار می نماید تا ظرفیت هایشان را ارتقاء دهد تا بتوانند با مسئولین امریکا و همتایانشان کار نمایند. این دوره ها بر متدها و روش های خاصی در موضوعات متفاوت همچون مقابله با فساد، جرائم مالی، امنیت مرز، بررسی جرم مواد مخدر، مواد منفجره، قاچاق اسلحه، حیوانات وحشی، خشونت های جنسی و امنیتی و پلیسی کردن جامعه تمرکز دارند.

یک مرکز آموزش منطقه ای در شهر اکراال در کشور گابن عمل می نماید با همکاری آکادمی بین المللی مقابله ای و نیازهای خاصی منطقه غرب آفریقا را هدف قرار می دهد. و این مرکز توانسته است برای تعداد ۱۶۰۰ دانشجو خدمات آموزشی مهیا نماید.

▪ آسیا:

آکادمی بین المللی مقابله ای در سال ۱۹۹۹ در شهر بانکوک تایلند افتتاح گردید و تمرکز این مرکز بر تقویت همکاریهای منطقه ای علیه جرائم فراملی در منطقه جنوب شرق آسیا بود. این آکادمی، دوره های تخصصی با تمرکز بر مقابله با مواد مخدر، مبارزه با فساد، جرائم مالی، جرائم محیطی و قاچاق انسان، اسلحه، حیوانات وحشی برگزار نموده و در نتیجه در سال ۲۰۱۷ تقریباً ۸۰ دانشجو آموزش دیده اند.

▪ اروپا:

آکادمی بین المللی مقابله ای در شهر بوداپست (مجارستان) اولین آکادمی بود که در سال ۱۹۹۵ تاسیس و راه اندازی گردید این آکادمی دوره های آموزشی تخصصی چند هفته ای را درزمینه رهبری و توسعه پیرامون مقابله با تهدیدهای منطقه ای همچون مواد مخدر، جرائم سازمان یافته، جرائم رایانه ای، جریان های مالی غیرقانونی ناشی از مواد مخدر و خشونت جنسی علیه زنان برگزار نموده است. همچنین دوره

تخصصی برای قضات و دادستان هاد تشکیل داده و بطور کلی طی سال ۲۰۱۷ تعداد ۹۹۰ نفر آموزش دیده اند.

▪ جهانی:

آکادمی بین المللی مقابله ای روسول (مکزیک) در ماه سپتامبر سال ۲۰۰۱ افتتاح گردید و این آکادمی میزبانی قضات، دادستان ها، فرماندهان پلیس، قانونگذاران را در دستور کار قرار داده و ایجاد سیاست مقابله ای را تسهیل نموده تا سیستم کیفری موثری را در مناطق اولویت دارد ایجاد نماید. این گروهها و طبقات، از افراد سطح بالا رهبری و تصمیم گیر در کشور خودشان بودند و این ظرفیت را داشتند تا از روش ها و شیوه های جایگزین در کشورشان استفاده نمایند. برخلاف دیگر آکادمی ها، مقامات جنایی ارشد در دوره های آموزشی آکادمی زروسول شرکت می کردند که طی سال ۲۰۱۷، تعداد ۳۳۰ دانشجو در این مرکز آموزش دیده اند.

▪ آمریکای لاتین:

آکادمی بین المللی السالوادر در سال ۲۰۰۵ افتتاح گردید این آکادمی هر ساله دوره های آموزشی دو هفته ای را در زمینه رهبری و توسعه فعالیت ها در خصوص تهدیدهای منطقه ای برگزار می نماید. همچنین برگزاری دوره های تخصصی برای پلیس و دادستان ها و مقامات قضایی در دستور کار داشته است و دوره های این مرکز عمدتاً برضد فعالیت های بانندی، حقوق بشر، مقابله با مواد مخدر، امنیت مرز، جرائم مالی غیر قانونی ناشی از مواد مخدر تمرکز دارند و این مرکز در سال ۲۰۱۷، تقریباً تعداد ۱۰۴۰ دانشجو را در زمینه های فوق آموزش داده است.

نگاهی بر راهبرد کنترل بین‌المللی موادمخدر افغانستان (بخش اول)

افغانستان، کمافی‌السابق منبع اصلی تولید موادمخدر غیرقانونی در جهان است. در حال حاضر شورش و فساد گسترده چالش‌های، عمده‌ای را برای تلاش‌های دولت مرکزی به منظور ایجاد امنیت اجتماعی و اقتصادی لازم و کنترل قاچاق موادمخدر به وجود آورده است.

بر اساس ارزیابی دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد و وزارت مبارزه با موادمخدر افغانستان، برآورد کل منطقه زیر کشت خشخاش در افغانستان برای سال ۲۰۱۷ تقریباً ۳۲۸۳۰۴ هکتار بوده که تقریباً ۹۰۰۰ تن تریاک خام است. این نشان دهنده‌ی افزایش ۶۳ درصدی کشت در منطقه و ۸۸ درصد تولید در طول سال گذشته است. داده‌های اولیه دولتی ایالات متحده آمریکا بیانگر یک روند مشابه است. تریاک افغانستان، در آن کشور و کشورهای همجوار به منظور صادرات به طور معمول به هروئین یا مرفین تبدیل شده است. یک رابطه همزیستی میان شورش و قاچاق موادمخدر وجود دارد. قاچاقچیان برای کسب حمایت از سوی شورشیان، به آنها سلاح و کمک‌های مالی ارائه می‌نمایند. بعضی از شورشیان مواد مخدر را حمل می‌کنند و یا از تولید و قاچاق مواد برای تأمین مالی عملیات‌های خود باج‌خواهی می‌نمایند. با این حال، قاچاق به مناطق تحت کنترل شورشیان و موادمخدر محدود نمی‌شود. سودآوری تجارت موادمخدر، عامل اصلی فساد است که اداره کشور و حاکمیت قانون را در سراسر افغانستان تضعیف می‌نماید.

افغانستان به واسطه استفاده گسترده از موادمخدر غیرقانونی رنج می‌برد. آمریکا از طرح بررسی ملی افغانستان در سال ۲۰۱۵ که در آن نمایی از مصرف موادمخدر شهری، روستایی و ملی به طور محتاطانه تخمین زده شده است حمایت نمود. داده‌های این طرح، آزمایش حدود ۱۱ درصد از جمعیت مورد نظر شامل ۵,۳ درصد از جمعیت شهری و ۱۳ درصد جمعیت

روستایی برای یک یا چند ماده‌ی مخدر غیرقانونی را مثبت نشان داد. استفاده از موادمخدر توسط زنان و کودکان در بین بالاترین مستندات در سراسر جهان و ۳۰,۶ درصد از خانوارهای روستایی است که برای بعضی از موادمخدر غیرقانونی آزمایش آنها مثبت بوده است. این آمار نشانگر بحران عظیم سلامتی است که افغان‌ها به تدریج اذعان می‌کنند. مقامات ارشد حکومت افغانستان اظهار می‌دارند که دولت، تأثیر زیانبار موادمخدر غیرقانونی و تلاش برای بیان این مشکل را تصدیق نموده که مدرک آن تصویب برنامه اقدام ملی اخیر ۲۰۱۵ در زمینه مبارزه با موادمخدر می‌باشد. با وجود نمایش عمومی حمایت از این راهبرد جامع کنترل ملی مبارزه با موادمخدر، دولت افغانستان در اجرای این برنامه بلند پروازانه کند بوده است. دولت افغانستان برای آینده‌ی قابل پیش‌بینی به منظور دستیابی به اهداف این برنامه، نیازمند کمک‌های مالی و تجهیزاتی از سوی جامعه بین‌المللی است.

دولت افغانستان با تمرکز ویژه بر آنچه که آن را به عنوان علل اصلی و ریشه‌ای ناشی از اقتصاد موادمخدر، شامل بی‌ثباتی، فقر، جرایم سازمان‌یافته، و عدم فرصت اقتصادی شناسایی نموده، عموماً متعهد به مقابله با معضل موادمخدر در افغانستان است. وزارت مبارزه با موادمخدر افغانستان، سازمان هدایت‌کننده برای ایجاد سیاست مبارزه با موادمخدر و هماهنگ کردن فعالیت‌های مرتبط دولت است. به عنوان بخشی از برنامه اصلاحات رئیس‌جمهور اشرف غنی، دولت وحدت ملی افغانستان قول داده است "تلاش‌های خود را برای کنترل تولید و فروش موادمخدر تشدید نماید". البته درخواست مشارکت از سایر وزارتخانه‌ها برای کنترل موادمخدر مستلزم حمایت بالای دولت افغانستان است که در طول تاریخ همواره فاقد آن بوده است. برای مبارزه با قاچاق موادمخدر، دولت افغانستان، با کمک ایالات متحده آمریکا و دیگر کشورهای کمک‌کننده، نیروی اقدام عدالت کیفری، به عنوان یک واحد قضایی مستقل در چارچوب قانون مبارزه با موادمخدر سال ۲۰۱۰ در مرکز قضایی مبارزه با موادمخدر ایجاد شده است. مرکز یادشده

همچنین دادگاه مبارزه با موادمخدر و یک مرکز نگهداری افراد بازداشت شده را دربردارد. این نهاد، مرکز اصلی تحقیق، تعقیب و محاکمه متهمان جرائم عمده موادمخدر و امور مرتبط آن، با فساد است. از ۲۲ دسامبر ۲۰۱۶ تا ۲۲ سپتامبر ۲۰۱۷ مرکز قضایی مبارزه با موادمخدر بررسی تعداد ۲۶۷ فقره پرونده در خصوص ۳۵۱ مظنون مرتبط را به انجام رسانیده است. بر اساس نتایج حاصله از پرونده‌های مذکور، ۱,۶ متریک تن هروئین به همراه ۲۸,۵ متریک تن تریاک خام، ۱۸,۴ متریک تن مرفین و ۲۱۳,۶ متریک تن حشیش، کشف و ضبط گردیده است.

ایالات متحده آمریکا و افغانستان، معاهده استرداد متقابل و همچنین پیمان همکاری دوجانبه‌ی قضایی در حال اجرا ندارند، لیکن این دو کشور در زمینه تحقیقات و بررسی، بر مبنای مورد به مورد، همکاری می‌نمایند. افغانستان یکی از اعضای کنوانسیون‌های مرتبط چندجانبه‌ی اجرای قانون است که معاضدت متقابل قضایی دارد. قانون جدید مجازات افغانستان، مجوز صادره دارای‌ها (از جمله؛ زمین، ساختمان‌ها و وسایل نقلیه) حاصله از تولید غیرقانونی و قاچاق موادمخدر و یا مورد استفاده برای این موضوعات را صادر می‌نماید. هنگامی که قانون مجازات جدید در تاریخ ۱۵ فوریه سال ۲۰۱۸ به مرحله اجرا می‌رسد، امید است که اعمال این قانون، زمینداران را از حمایت کشت خشخاش و سایر محصولات غیرقانونی برحذر دارد.

منبع: برگرفته از گزارش سال ۲۰۱۸ وزارت امور خارجه آمریکا

وضعیت مواد مخدر در کشورهای جهان در سال ۲۰۱۸

در این بخش، گزارش های ترجمه شده از وضعیت مواد مخدر، در تعدادی از کشورها، از حیث سیاست ها و برنامه های کشورها در زمینه مبارزه با مواد مخدر به همراه الگوهای مصرف پیرامون کشورهای ایتالیا، پرتغال و کوبا برگرفته از گزارش استراتژی کنترل مواد مخدر بین المللی ایالات متحده آمریکا سال ۲۰۱۸، ارائه می گردد.

ضمناً اضافه می نماید؛ هدف از ترجمه این گزارش، اطلاع رسانی از وضعیت مواد مخدر در این کشورها بوده و لذا این اقدام لزوماً به منزله تایید مفاد این گزارش ها نمی باشد.

ایتالیا

ایتالیا یک کشور مهم به لحاظ ترانزیت و بازار مواد مخدر غیر قانونی تلقی می شود. مواد صنعتی، کوکائین، حشیش و ماری جوانا متداول ترین مواد مصرفی در کشور می باشد. همکاری نیروهای مقابله کننده بین ایالات متحده آمریکا و ایتالیا علیه قاچاق مواد مخدر و دیگر اشکال جرایم فراملی همچنان در سطح بسیار عالی ادامه دارد.

در طی سال ۲۰۱۶، پلیس مالی ایتالیا (Guardia di Finanza (GDF) و اداره مبارزه با مواد مخدر ایالات متحده (DEA) در کشف مواد مخدر و تحقیقات همکاری داشته است. هروئین جنوب غرب آسیا از طریق خاور میانه و بالکان به ایتالیا قاچاق می شود. مسیرهای ترانزیت هروئین شامل بندر آنکونا در بری و فرودگاه برگامو می باشد.

کوکائین یا از منشاء امریکای جنوبی به طور مستقیم از طریق اسپانیا و دیگر کشورهای ترانزیتی به ایتالیا ترانزیت و قاچاق می شود.

بیشترین کوکائین یافت در ایتالیا از طریق گروه های جنایتکار کلمبیائی و امریکای جنوبی سازماندهی می شود و در درجه اول در ایتالیا توسط سندیکاهاى جنایی Ndrangheta و Camorra که اغلب در کالابریا و کامپانیا مستقر هستند مدیریت می شود.

بنادر دریایی متعدد در ایتالیا این امکان را می دهد که محموله های با اوزان چند صد کیلوگرم جاساز شده در محموله های تجاری یا کشتی های خصوصی به آن

کشور وارد شود. قاچاقچیان کوکائین آمریکای جنوبی و مکزیک از ایتالیا برای بازگرداندن درآمد غیر قانونی ناشی از تولیدات مواد مخدر از طریق انتقال ارزی عمده به کلمبیا و مکزیک و جایجایی الکترونیکی در سراسر جهان استفاده می کنند.

مقامات ایتالیایی در سال ۲۰۱۶ (آخرین سالی که اطلاعات آن در دسترس است) بیش از ۷۱ تن مواد مخدر غیر قانونی را کشف کردند. این شامل ۴/۷ تن کوکائین، عمدتاً کلمبیا بوده؛ ۴۹۶ کیلوگرم هروئین، عمدتاً از افغانستان از طریق بلغارستان، یونان و آلبانی ترانزیت شده بود.؛ ۲۳/۹ میلیون تن حشیش، که بیشتر از مراکش و لیبی قاچاق شده بود. ۴۱ تن ماری جوانا از آلبانی و ۱۲۸۲۵ دوز محرک های نوع آمفتامین و ۴۴/۸۵ کیلوگرم پودر آمفتامین.

در سال ۲۰۱۶، ۲۳۳۸۴ نفر در ایتالیا در ارتباط با اتهامات مرتبط با مواد مخدر دستگیر شده اند که نسبت به سال ۲۰۱۵ به میزان ۱۸ درصد افزایش یافته است. نسبت به سال قبل کشفیات هروئین و حشیش کاهش یافته است، اما کشفیات کوکائین و ماری جوانا در سال ۲۰۱۶ به ترتیب ۱۶ درصد و ۳۴۷ درصد افزایش داشته است.

از اوت ۲۰۱۶، GDF با DEA و اداره مهاجرت و نیروهای گمرک ایالات متحده (ICE) و بخش تحقیقات امنیتی داخلی (HSI) در تحقیقات قاچاق مواد مخدر بین المللی همکاری کرده است که هدف آنها سازمان های جرم و جنایت در Ndrangheta و Camorra بوده است. تحقیقات مشترک DEA-GDF شامل ۹ کشور و چندین شهر در سراسر ایالات متحده است که در زمینه همکاری با حراست مرز گمرکات ایالات متحده (CBP) انجام می شود.

تا به امروز، این تحقیق منجر به نتایج حاصل از کشف سه تن کوکائین کانتینری در حال ورود به بندرهای ایتالیا، به ارزش مبلغ ۱۸،۵۷۲،۴۷۰ دلار پول نقد و دستگیری ۱۷۰ نفر از اعضای گروه Ndrangheta شده است.

پرتغال

پرتغال یک نقطه ترانزیتی برای مواد مخدر غیرقانونی از منشا آمریکای جنوبی به مقصد سایر کشورهای اروپایی است اما نه مرکز تولید و نه منبع مهم مواد مخدر به مقصد ایالات متحده است. درآمد حاصل از تجارت مواد مخدر غیرقانونی در پرتغال عاید قاچاقچیان مواد مخدر در آمریکای جنوبی می شود.

شبکه های بین المللی قاچاق مواد مخدر علاوه بر انتقال مستقیم از آمریکای جنوبی، همواره از طریق گینه بیسائو و ساحل عاج در غرب آفریقا که به زبان پرتغالی تکلم دارند برای ترانزیت، بارگیری و انبار کشتی های باربری حامل کوکائین، از سوی آمریکای جنوبی به سمت اروپا استفاده می کنند.

دولت پرتغال به شدت در پی جستجو و تعقیب قاچاقچیان مواد مخدر در قلمرو آن کشور است. همچنین اجرای قانون مجازات سال ۲۰۱۳ دائر بر جرم داشتن و تملک و فروش برخی از مواد شیمیایی مشابه با مواد مورد استفاده در تولید مواد روانگردان را ادامه می دهد. در سال ۲۰۱۷، مجریان قانون پرتغال همچنان اقدامات خود با هدف مقابله با قاچاق کوکائین به کشور را در اولویت قرار دادند. علاوه بر کوکائین، (اکستازی) MDMA، حشیش و هروئین برای مصرف کنندگان داخل کشور قابل دسترس می باشد. پرتغال بیشترین فعالیت های کنترل مواد مخدر را بر درمان و پیشگیری متمرکز کرده است. از سال ۲۰۰۱، مصرف شخصی از تعدادی مواد مخدر جرم زدایی شده است. با این حال تملک و داشتن مواد مخدر ممنوع است اما مجریان قانون آن دسته از افرادی را که دارای مقادیری مواد برای مصرف شخصی هستند به کمیسیون ویژه اعتیاد به مواد که متشکل از تیم های چند رشته ای جهت ارزیابی و اتخاذ تصمیم مناسب است برای معرفی به برنامه های آموزشی یا درمانی ارجاع می دهند.

موسسه دارو و اعتیاد به مواد مخدر وزارت بهداشت پرتغال، مراکز درمانی مواد مخدر متعددی را مدیریت می کند.

پیشگیری از مصرف مواد مخدر جهانی بخشی از برنامه آموزشی مدارس پرتغال است. به عنوان بخشی از ابتکار "مدارس ایمن"، نیروهای مقابله کننده در اطراف مدارس به منظور پیشگیری و صیانت از دانش آموزان در مقابل قاچاق مواد مخدر گشت زنی می کنند. همچنین مجریان قانون در فعالیت های آموزشی و آگاهی بخشی های اجتماعی مشارکت دارند.

همکاری های انتظامی پرتغال با ایالات متحده و شرکای بین المللی برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر همچنان به صورت برجسته است. اداره مبارزه با مواد مخدر ایالات متحده و پلیس قضایی پرتغال چندین تحقیق مشترک موفق در سال ۲۰۱۷ انجام دادند.

یک توافقنامه مساعدت گمرکی بین پرتغال و ایالات متحده امریکا مانند: پروتکل ۲۰۰۳ اتحادیه اروپا و ایالت متحده درباره استرداد مجرمین و توافقنامه معاضدت حقوقی متقابل در حال اجراست. مرکز نظارت اروپا درباره مواد مخدر و اعتیاد به مواد مخدر (EMCDDA) در لیسبون پایتخت پرتغال قرار دارد.

همچنین پرتغال در مرکز دریایی عملیات و تجزیه و تحلیل مواد مخدر (MAOC-N) عضو است که مقر آن در لیسبون قرار دارد و ایالات متحده یک ناظر دائمی در مرکز دریایی عملیات و تجزیه و تحلیل مواد مخدر است.

کوبا

علیرغم موقعیتی که بین بزرگترین صادرکنندگان مواد مخدر غیرقانونی در نیمکره و بازار ایالات متحده وجود دارد، کوبا نه بزرگترین مصرف کننده، نه تولید کننده و یا ترانزیت کننده مواد مخدر غیرقانونی است. تولید و مصرف داخلی کوبا به دلایل اقدامات پلیسی، احکام سختگیرانه، و برنامه های پیشگیری و برنامه های اطلاعات عمومی در سطح پایین قرار دارد.

حضور گسترده نیروهای امنیتی کوبا و تلاش ها برای جلوگیری از آن، مانع عرضه و جلوگیری از سازماندهی پایگاه برای قاچاقچیان شده است. کوبا تلاش های خود را در زمینه کاهش عرضه، به منظور جلوگیری از قاچاق از طریق آبهای محدوده ای، جمع آوری سریع مواد مخدر رها شده در سواحل کنار دریا و مدیریت از طریق جستجوهای فرودگاهی، متمرکز می کند.

کوبا منابع قابل توجهی را برای جلوگیری از مواد مخدر غیر قانونی و استفاده آنها از طریق توزیع و پخش اختصاص می دهد و قاچاقچیان منطقه ای معمولاً از انتقال مواد مخدر از مسیر کوبا اجتناب می ورزند.

آخرین آمار کشفیات دریایی در سال ۲۰۱۶ حاکی از آنست که دولت کوبا ۲,۷۲ تن مواد مخدر غیرقانونی (۲,۵ تن ماری جوانا و ۲۲۵ کیلوگرم کوکائین) و ۳۵ قایق تندرو مظنون را کشف کرده است. در حالی که بیشتر کشفیات دریایی در سواحل جنوب شرقی کوبا انجام می شود، مقامات کوبایی گزارش دادند که رشد مواد مخدر در سواحل استان های غربی پیناردل ریو و ایسلاجوونتود افزایش یافته است.

گمرکات کوبا طی شش ماه اول سال ۲۰۱۷ در مجموع ۳۲ کیلوگرم مواد مخدر غیرقانونی را توقیف کرده اند، که بیشترین آن از گردشگران در حال ورود به کوبا به مقادیر کم و برای مصرف شخصی بدست آمده است.

در مقایسه با سالهای ۲۰۱۶ میلادی، گمرک کوبا ۳۰ کیلوگرم مواد مخدر غیرقانونی را کشف کرد. ایالات متحده و کوبا همچنان به توسعه گفتگوهای دوجانبه در مورد اجرای قانون و همکاری کنترل مواد مخدر ادامه می دهند. ارتباطات و همکاری پیشرفته بین ایالات متحده، شرکای بین المللی و کوبا، به ویژه از لحاظ به اشتراک گذاری اطلاعات در زمان واقعی، به احتمال زیاد منجر به افزایش جلوگیری و اختلال در قاچاق مواد مخدر غیر قانونی خواهد شد.

در حوزه همکاری های بین المللی، دولت کوبا گزارش نموده است که ۴۰ توافقنامه همکاری دوجانبه برای مبارزه با مواد مخدر، از جمله قرارداد مبارزه با مواد مخدر ایالات متحده-کوبا (که در ژوئیه ۲۰۱۶ امضا شده است)، انجام داده است .

سفارت ایالات متحده به عنوان رابط هماهنگ کننده بین گارد ساحلی ایالات متحده (USCG) و مجریان قانون کوبا عمل می کند. مقامات گارد ساحلی ایالات متحده آمریکا و کوبا اطلاعات تاکتیکی مربوط به قایق های در حال ترانزیت از طریق آب های حوزه کوبا که مشکوک به قاچاق مواد مخدر هستند و هماهنگی پاسخ ها را میان مراکز فرماندهی عملیات به اشتراک می گذارند. علاوه بر این، در ماه ژوئیه ۲۰۱۶، اداره مبارزه با مواد مخدر ایالات متحده (DEA) ارتباطات مستقیم با اداره ملی مواد مخدر کوبا را ایجاد کرده است. از آن به بعد، اداره مبارزه با مواد مخدر ایالات متحده تقریباً ۲۰ درخواست درمورد اطلاعات مرتبط به تحقیقات درباره مواد مخدر و همچنین همکاری که منجر به دستگیری یک فراری تحت تعقیب از طرف کوبا در ایالات متحده شد، دریافت کرده است. کوبا تاکنون تمایلی به برگرداندن فراریان تحت تعقیب به ایالات متحده از خود نشان نداده است.

با این حال، در چارچوب گفتمان مجریان قانون ایالات متحده-کوبا، میان مقامات مرکزی ملی هر دو کشور ارتباطی دوباره ایجاد شده که تا حد زیادی همکاری دوجانبه در زمینه اجرای قانون را افزایش داده است.

کوبا با ارائه شواهد و اطلاعات، به دادستانی ایالات متحده و فدرال در تعقیب قانونی کمک می کند. کوبا همچنان به همکاری در امور مربوط به اجرای قانون تمایل دارد.

Ravand

**A Monthly Review of Global Trends
In Drug Controlling**

**Drug Control Headquarters
Office of International Relations**

Jan - ۲۰۱۹

www.dchq.ir